

2011-10-17 12:42 - MacWorld:

Jony Ives verk i stor utställning

Av Carl Undehn

Just nu visas den största utställningen någonsin med Jonathan Ives produkter från Steve Jobs tid hos Apple.

När nyheten om Steve Jobs spreds över världen var de flesta överens. Hans visioner och de produkter som han lanserade kom att förändra hur vi använder och ser på datorer, konsumerar musik och kommunicerar med våra vänner.

Apple under Steve Jobs blev mer än bara ett datorföretag, det blev ett popkulturellt fenomen. Kulten kretsade i mycket kring honom som person men också kring hur företaget designade sina produkter.

När Jobs 1997 kom tillbaka till företaget han varit med att grunda satte han engelsmannen Jonathan Ive på posten som chefsdesigner.

Amerikanens visioner och engelsmannen smak skulle visa sig bli ett vinnande koncept som kom att uppskattas långt utanför de vanliga teknikördarnas kretsar.

De flesta har nog glömt det, men för tio år sedan var det något revolutionerande över färgen vitt. När den första iPoden lanserades 2001 hade ingen kommit på tanken att små, vita och, i ärlighetens namn, ganska mediokra hörlurar skulle bli en stilikon.

För att fräscha upp våra minnen pågår nu en retrospektiv utställning om Jonathan Ives design på Museum für Kunst und Gewerbe i Hamburg. Officiellt handlar utställningen "Stylelectrical" om elektrodesign, men då de valt Jonathan Ive som exempel är det i praktiken en hyllning till Apple. För första gången visas nu allt han tagit fram sedan han tillträdde posten som chefsdesigner.

iMacen blev känd för sin design.

Även om vi idag framförallt förknippar Apple med stilrena produkter var det med de färgglada iMac från 1998 som Jonathan Ive visade framfötterna. Med skärm och dator i ett, inklämt i transparent plast i grälla färger var iMac minst sagt en frisk fläkt på marknaden.

Utställningen börjar också just där, ett helt rum fyllt med datorer och tangentbord i färgglad plast. En inledning som innebär en stark kontrast mot utställningens övriga föremål.

För det är med med devisen “less is more” som vi lärt känna Jonathan Ives design. Avskalade produkter med minimalt med knappar och lösa delar, utan att för den delen ge intryck av att något saknas.

Men är detta verkligen vad ett museum bör syssla med? Kuratorerna är väl medvetna om problematiken i att ställa ut föremål från en kommersiell aktör, föremål som i vissa fall ännu går att köpa i butik. Men de anser också att museiföremål inte måste vara tusen år gamla.

Dessutom trycker de på att produkterna visas med “museal distans”. Det innebär att produkterna sätts i ett historiskt perspektiv, både framåt och bakåt i tiden.

Till exempel samsas de färgglada datorerna från 1998 med kläder och tidningar från tiden. Som en påminnelse om den kulörta fläkt som spreds med Spice Girls och andra.

Men mest blickar utställningen bakåt, framförallt till tysk efterkrigsdesign och i synnerhet de klassiska produkter som Dieter Rams gjorde för Braun. Jonathan Ive nämner ofta honom som en stor förebild. Jämförelser i likheterna mellan flera av Brauns och Apples produkter finns det gott om på internet.

När de nu visas upp sida vid sida känns likheterna däremot inte längre lika uppenbara. Dels skiljer sig produkterna för mycket i storlek åt och dels går det inte att blunda för att Dieter Rams design stått sig bättre mot tidens tand.

Ives och Brauns design visas sida vid sida.

De flesta av Apples produkter från början av 2000 känns redan hopplöst gammalmodiga och plastiga. Något som inte gäller för

de flesta av de föremål från 1950- och 60-talet av Braun som ännu imponerar i sin enkelhet, materialval och form.

Förutom självklara produkter som alla varianter av iPods, utvecklingen av PowerBook till MacBook Pro och självklart iPhone och iPad hittas även andra intressanta föremål.

Till exempel den sällan visade bärbara datorn eMate 300, framtagen som en billig produkt för skolor och kan ses som en föregångare till den tidiga rundade iBook.

Jubileums-Macen från 1997, Jonathan Ives första skapelse hos Apple.

Även den smått bisarra 20th Anniversary Macintosh visas, ett av Jonathan Ives första projekt hos Apple. Med inbyggd tv-mottagare, läderklätt tangentbord och en prislapp vid lanseringen på 7 499 dollar blev det ingen storsäljare. Men det var heller inte tanken, datorn tillverkades endast under ett år mellan 1997 och 1998.

Dagen innan utställningen öppnade kom beskedet att Steve Jobs avgick från sin post som vd från Apple. En dryg månad senare går han bort. Sällan har en utställning på ett museum varit så aktuell.

Utställningen pågår fram till 15 januari 2012.

Copyright © 1996-2012 International Data Group AB